

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zápis změny vlastníka vozidla v registru vozidel bez součinnosti kupujícího

Poměrně často se v praxi setkáme se situací, kdy strany uzavřou kupní smlouvu na automobil, a z nejrůznějších důvodů poté nedostojí své zákonné povinnosti přepsat vozidlo na nového vlastníka, ačkoli jsou povinni takto učinit do 10 pracovních dnů od účinnosti kupní smlouvy, jinak se dopustí přestupku a vystaví se riziku uložení pokuty až do výše 50.000 Kč.[1] Žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla lze podat buďto společnou žádostí dosavadního a nového vlastníka, nebo pouze jednou z těchto osob zplnomocněnou druhou stranou, přičemž plná moc musí být v tomto případě opatřena ověřeným podpisem zmocnitele.[2]

Zde se však mohou objevit komplikace – prodávající zplnomocní druhou stranu, aby jej při podání žádosti u správního orgánu zastoupila, jenže ta tak z nejrůznějších důvodů neučiní, a to ani po veškerých urgencích a k zápisu nového vlastníka do registru vozidel nedojde.

Jaká rizika jsou s tímto stavem spojena?

Nad rámec již zmíněné hrozící pokuty je prodávající rovněž vystaven možné sankci za neuhrazené pojistné, pokud již zrušil své povinné ručení a nový vlastník vozidlo nepojistil. Proávající jako zapsaný vlastník v registru rovněž odpovídá za protiprávní jednání páchané prostřednictvím vozidla, např. mohou být po prodávajícím, jakožto provozovateli, vymáhány pokuty za rychlou jízdu nebo špatné parkování.

Jak tuto situaci řešit?

V lepším případě si prodávající ponechal veškeré zákonem vyžadované dokumenty pro přepis vozidla, tzn. technický průkaz (od 1. 1. 2024 by povinnost doložit technický průkaz měla být zrušena), osvědčení o registraci silničního vozidla a zelenou kartu. Většinou jsou však tyto dokumenty předány kupujícímu již v okamžiku podpisu kupní smlouvy spolu s plnou mocí a důvěrou, že vše zařídí. *Pozn: od 1. 3. 2023 již žadatel není povinen předložit k žádosti protokol o evidenční kontrole silničního vozidla.*

Ať už prodávající shora uvedenými dokumenty disponuje či nikoli, je na místě podat u příslušného oddělení dopravně správních agend kteréhokoliv obecního úřadu s rozšířenou působností žádost ve smyslu ust. § 8a zákona č. [56/2001 Sb.](#), o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (dále jen „zákon č. [56/2001 Sb.](#)“). Toto ustanovení umožňuje podat žádost o změnu údajů v registru prodávajícímu samostatně bez součinnosti druhé strany. Háček je v tom, že i v tomto případě je potřeba k žádosti předložit všechny shora uvedené dokumenty tak, jako by žádost podávaly obě strany. Pokud jimi žadatel nedisponuje, správní orgán vyzve druhou stranu, která žádost nepodala, aby tyto dokumenty předložila. A zde může nastat další kámen úrazu – v případě, že se protistranu nepodaří kontaktovat, anebo tato zůstane pasivní a součinnost neposkytne, změna údajů v registru neproběhne.

Zákonodárce to zřejmě s vložením ustanovení § 8a myslel dobře, ovšem v praxi se ukázalo, že toto ustanovení příliš efektivní není, a to právě z důvodu nutnosti doložit správnímu orgánu veškeré dokumenty tak, jako by žádost podávaly společně obě strany. Toto bylo i předmětem zkoumání

ústavnosti ze strany Ústavního soudu. Ten však neshledal nepřiměřeným, že případné negativní důsledky nesouladu údajů zapsaných v registru vozidel se skutečným stavem nelze odstranit přímo ve správním řízení. Ústavní soud současně apeloval na orgány veřejné moci, aby **vyloučily případnou odpovědnost za přestupky v situaci, kdy dosavadní vlastník podá žádost o zápis změny vlastníka silničního vozidla podle § 8a zákona č. 56/2001 Sb. a umožnily dosavadnímu vlastníkovi na základě pravomocného rozsudku civilního soudu o určení, že není vlastníkem daného vozidla, odstranit údaj o vlastnictví daného vozidla z registru vozidel.**[\[3\]](#)

Prakticky tak Ústavní soud pouze posvětil již aplikovanou praxi ze strany správních orgánů, které pro zápis změny vlastníka vyžadovaly pravomocný rozsudek o určení vlastnického práva i v minulosti. Ačkoli je tak soudní rozhodnutí pouze deklaratorní povahy a vlastnické právo se převádí na nového vlastníka již účinností kupní smlouvy, **k zápisu změny vlastníka do registru je potřeba doložit rozhodnutí soudu o určení vlastnického práva.**

Žaloba o určení vlastnického práva je žalobou o určení ve smyslu § 80 zákona č. 99/1963 Sb, občanského soudního řádu, která vyžaduje, aby měl žalobce na určení naléhavý právní zájem. Zákon nevyžaduje, aby žalobce specifikoval, v čem v daném případě naléhavý právní zájem spočívá, pokud tento vyplývá z tvrzených okolností a v daném případě existenci naléhavého právního zájmu připustil Nejvyšší soud již v roce 2007.[\[4\]](#)

Za klíčovou považují správnou formulaci žalobního návrhu neboli petitu žaloby. Ačkoli Ústavní soud ve svém nálezu hovoří o pravomocném rozsudku civilního soudu o určení, že dosavadní vlastník **není** vlastníkem daného vozidla, mám za to, že s takovouto negativní formulací by mohl mít správní orgán problém, jelikož z ní nevyplývá, kdo vlastníkem je a kdo by tedy měl být zapsán v registru na místě původního vlastníka (ovšem i tato varianta by měla být dle recentní judikatury Nejvyššího správního soudu být akceptovatelná, viz níže). Pokud bychom však žalobní petit formulovali tak, že vlastníkem daného vozidla **je** kupující, mohlo by to způsobit komplikace v případě, že v mezidobí by automobil byl novým vlastníkem převeden na třetí osobu. V takovém případě by nebyla dána pasivní legitimace kupujícího ze smlouvy, nýbrž by se musela žalovat právě třetí osoba, jež je aktuálním vlastníkem vozidla. Těmto komplikacím se však dá předejít tím, že žalobní návrh bude formulován tak, že vlastníkem daného vozidla je ke dni uzavření kupní smlouvy kupující. V takovém případě soud bude zjišťovat toliko, zda bylo vlastnické právo na nového vlastníka kupní smlouvou převedeno a již se nebude zabývat tím, zda se poté vlastníkem vozidla stala třetí osoba. Z opatrnosti doporučuji rovněž výslovně navrhnout určení provozovatele vozidla.

V praxi tak může vypadat žalobní návrh žaloby o určení vlastnického práva následovně:

Určuje se, že vlastníkem a provozovatelem vozidla tovární značky Škoda Octavia, rok výroby 2000, registrační značka: ABC, VIN: XYZ ke dni (datum uzavření kupní smlouvy) je žalovaný.

Jakmile se prodávající dočká pravomocného rozsudku, ze kterého bude vyplývat, že již není vlastníkem předmětného vozidla, přichází na řadu opětovný kontakt s příslušným správním orgánem. Pokud by však původní vlastník opět podával žádost dle § 8a, objeví se opět problém s absencí zákonem vyžadovaných dokumentů a žádosti by nemuselo být vyhověno.

Řešení nabízí Nejvyšší správní soud, který v jednom ze svých judikátů dovodil, že na údaje v registru silničních vozidel se vztahují rovněž právní předpisy o ochraně osobních údajů. Údaje o vlastníkovi či provozovateli vozidla v registru přitom spadají pod definici osobního údaje, neboť subjekt tohoto údaje je z něj přímo identifikovatelný prostřednictvím svého jména.[\[5\]](#) Správci těchto osobních údajů v registru jsou obecní úřady obcí s rozšířenou působností a ty mají povinnost

zpracovávat pouze přesné, pravdivé a úplné údaje, v opačném případě může subjekt údajů požadovat, aby správce nepřesné údaje opravil, doplnil či vymazal. Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že tímto postupem je nutno připustit, aby byla změna údajů v registru učiněna i na žádost osoby, která je jako vlastník stále v registru evidována, ale dostatečným způsobem prokáže, že reálným vlastníkem vozidla již není.

Podá-li tak prodávající žádost o výmaz osobních údajů ve smyslu ust. § 29 zákona č. [110/2019](#) Sb., o zpracování osobních údajů (dále jen „zákon o zpracování osobních údajů“), měl by správce na základě přiloženého pravomocného rozhodnutí o určení vlastnického práva této žádosti vyhovět. V návaznosti na to, zda je nový vlastník známý a dostatečně určen, tak provede zápis tohoto vlastníka v registru, případně nebude v registru uveden jako vlastník nikdo. Stav, kdy v registru vlastník vozidla není vůbec evidován, není samozřejmě žádoucí, nicméně nelze v registru ponechat zapsanou osobu, u které se prokázalo, že již vlastníkem není. Tento údaj je totiž v rozporu jednak se skutečným stavem a je tedy zbytečným, zároveň je i v rozporu se zákonem o zpracování osobních údajů a obecném nařízení GDPR. Proto Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že i stav, kdy není vlastník evidován vůbec, je nutno upřednostnit před stavem, kdy by byl v registru evidován původní vlastník.[\[6\]](#)

Lze tak uzavřít, že řešení, které právní řád poskytuje a které jsem se snažil v tomto článku v rámci možností stručně a srozumitelně shrnout, je poměrně komplikované, zdlouhavé a rozhodně jej nelze označit za optimální, což ostatně připustil i sám Ústavní soud ve svém nálezu. **Je tak na zákonodárci, aby konečně přišel s novelou, která by byla nejen kosmetickou úpravou zákona, ale skutečným a efektivním řešením tohoto na první pohled triviálního problému, který však v konečném důsledku může člověku, který na počátku vložil svou důvěru do nesprávné osoby, způsobit mnoho bezesných nocí.**

Mgr. Bc. Václav Pindur

Sokol, Novák, Trojan, Doleček a partneři, advokátní kancelář s.r.o.

Na strži 2102/61a
140 00 Praha 4

Tel.: +420 270 005 533
e-mail: info@sntd.cz

[\[1\]](#) Ustanovení § 83 odst. 1 písm. b) ve spojení s ustanovením § 83 odst. 2 písm. c) zákona č. [56/2001](#) Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

[\[2\]](#) Ustanovení § 8 odst. 6 zákona č. [56/2001](#) Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních

komunikacích, ve znění pozdějších předpisů

[3] Nález Ústavního soudu ze dne 9. 11. 2021, sp. zn. Pl. ÚS 114/20

[4] Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 6. 2007, sp. zn. 32 Odo 10/2006

[5] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2016, č. j. 7 As 254/2016-33

[6] Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2016, č. j. 7 As 254/2016-33

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Ban, omezení zpeněžení či zablokování účtu? Jaká máte práva vůči platformě? Ochrana streamerů a dalších tvůrců ve světle DSA](#)
- [Povaha sjezdů](#)
- [Zaplatit za logo nestačí. Jaká práva skutečně získáváte?](#)
- [Výslech advokáta účastníka řízení coby důkazní prostředek](#)
- [Rozhodnutí Nejvyššího soudu ke změně klíče pro stanovení příspěvků na správu domu a pozemku, k samotnému stanovení příspěvků a k rozúčtování nákladů na služby](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 41.: Záruka za jakost v kupní smlouvě](#)
- [Dvacet let vlastní cestou. Arthur Braun o svobodě, číslech a lidském elementu advokacie](#)
- [Komu náleží vlastnické právo k náhradní veřejné komunikaci postavené investorem?](#)
- [AML rizika u luxusních nákupů](#)
- [Recentní judikatura Nejvyššího soudu k důvodům neplatnosti usnesení valné hromady](#)
- [Tlačítko pro odstoupení od smlouvy jako nový standard spotřebitelského online rozhraní](#)